

Osnove bibliotekarstva in organizacija knjižnic - 8

Primož Južnič
1 letnik prve stopnje

Izr. prof. dr. Primož Južnič
Etični kodeks

Monday, November 3, 2014

ETIČNA NAČELA

Osnovna etična načela so oblikovana v kratka in razumljiva življenjska vodila, ki omogočajo ljudem sobivanje.

Profesijo ločijo od poklica, poleg zahtevnosti izobraževanja, tudi posebna etična načela, ki so praviloma oblikovana v obliki posebnih pravil - kodeksa.

Žal se v kodeksu namesto izraza profesija, pojavlja izraz poklic!

ETIČNI KODEKS SLOVENSКИH KNJIŽNIČARJEV

Etični kodeks slovenskih knjižničarjev je bil sprejet na skupščini Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, na Bledu, 8. novembra, 1995.

12 členov

http://www.zbds-zveza.si/eticni_kodeks.asp

ETIČNI KODEKS SLOVENSКИH KNJIŽNIČARJEV

Ni zakonski ali podzakonski dokument.
Obvezuje samo moralno pripadnike
določene profesije.

Vse profesije imajo etični kodeks.

Na našem področju sta najbolj znana Etični
kodeks IFLA-e in ALA-e. [http://
www.ifla.org/faife/professional-codes-of-
ethics-for-librarians](http://www.ifla.org/faife/professional-codes-of-ethics-for-librarians)

Osnova

Smisel in vrednost knjižničarskega dela je v zagotavljanju temeljev za razvoj civilizacije, kar knjižničarji uresničujemo z ohranjanjem in posredovanjem zapisanih človekovih znanj in spoznanj.

Člen 1

Knjižničar oblikuje svojo osebnost v skladu s splošno veljavnimi etičnimi načeli. Njegove strokovne odločitve in ravnanje izhajajo izključno iz poklicnih nagibov.

Člen 2

Knjižničar nenehno izpopolnjuje svoje strokovno znanje in ustvarjalno prispeva k razvoju knjižničarske stroke in njene dejavnosti. Zaveda se pripadnosti knjižničarski stroki in s svojim strokovnim delom prispeva k utrjevanju njenega ugleda in kolektivnega duha.

Člen 3

Knjižničar daje podporo svojim poklicnim kolegom in spoštuje njihovo strokovno znanje. Z besedami in dejanji se zavzema za tiste, ki so v težavah zaradi spoštovanja načel tega kodeksa. Spoštuje tudi etična načela in strokovno znanje pripadnikov drugih poklicev.

Člen 4

Knjižničar si prizadeva dosežati cilje svoje ustanove in nesporazume rešuje v odkritem in enakopravnem dialogu v njej sami. V javnosti je do svoje ustanove lojalen in s svojim delovanjem prispeva k njenemu ugledu. Kadar mora knjižničar izbirati med interesi svoje ustanove in osnovnimi načeli poklicne etike, daje prednost etičnim načelom.

Člen 5

Knjižničar skladno s cilji in možnostmi svoje ustanove uporabnikom zagotavlja najvišjo možno kakovost storitev ter povečuje njihovo dostopnost , učinkovitost in raznovrstnost.

Člen 6

Knjižničarjev odnos do uporabnika temelji na enakopravnosti, nepristranskosti ter spoštovanju tako na strokovni kot človeški ravni. Enako ravnanje knjižničar pričakuje od uporabnika.

Člen 7

Knjižničar varuje uporabnikovo zasebnost glede osebnih podatkov, iskanih gradiv in informacij.

Člen 8

Knjižničar se zavzema za prost pretok gradiv in informacij, vendar ne odgovarja za posledice, ki izhajajo iz njihove uporabe.

Člen 9

Knjižničar nasprotuje vsem poskusom uvajanja cenzure in drugih strokovno neutemeljenih omejitev pri pridobivanju in posredovanju informacij.

Člen 10

Knjižničar ne zlorablja svojega delovnega mesta in položaja za osebno okoriščanje.

Člen 11

Upoštevanje načel tega etičnega indeksa je moralna obveznost in poklicna dolžnost slovenskih knjižničarjev.

Člen 12

Knjižničarju ali uporabniku, ki ima težave zaradi uveljavljanja načel tega kodeksa, bo strokovno združenje knjižničarjev nudilo moralno in pravno pomoč. Kršitve tega kodeksa razrešuje častno razsodišče strokovnega združenja.